

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001631

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-04-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гармаш Ірина Анатоліївна

2. Iryna A. Harmash

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 017

Назва наукової спеціальності: Фізична культура і спорт

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фізична культура і спорт

Дата захисту: 06-03-2024

Спеціальність за освітою: 017 Фізична культура і спорт

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 017.56.23

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 77.03.09

Тема дисертації:

1. Інтегральний вплив на фізичну та когнітивну підготовку майбутніх викладачів початкової і дошкільної освіти на основі їх психофізіологічних особливостей на заняттях з фізичного виховання
2. Integral influence on the physical and cognitive training of future teachers of primary and preschool education based on their psychophysiological characteristics on the physical education classes

Реферат:

1. За останні десятиліття рівень захворюваності студентів з року в рік збільшується. Ця проблема стосується педагогічних університетів. Майбутнім педагогам треба не тільки бути здоровими під час навчання в університеті, а й зберігати здоров'я протягом всього життя, і особливо, – під час професійної діяльності. Професійна діяльність вчителя, викладача вимагає дуже гарного стану здоров'я у зв'язку з високим рівнем самовіддачі в роботі, наявністю великих емоційних стресів. Крім того, вчитель працює на створення майбутнього, і він повинен передати знання зі зміцнення та збереження здоров'я учням. Серед майбутніх вчителів особливе місце займають вчителі початкових класів та дошкільної освіти. Вчитель початкових класів, як і вчителі дошкільної освіти, – особлива категорія педагогів. Їхня професія відрізняється

необхідністю володіти широким арсеналом знань з різних областей. Ці фахівці повинні мати великі знання в психології дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, навички спілкування з дітьми даної вікової групи. Для цієї категорії дітей характерне переважання образного мислення над логічним, знижений рівень гальмування, менший рівень здатності до самоконтролю. Фахівці у цій галузі виконують роль психологів, вихователів і викладачів одночасно. Також необхідно добре знати та вміти піднести дітям знання з різних базових дисциплін: математики, літератури, природознавства, а часто – малювання, музики та фізичної культури. Ця діяльність потребує повної віддачі, уміння працювати з дітьми, уміння керувати групою дітей та бути доброзичливим. У молодших класах вчитель займається формуванням нахилів, навичок навчання у школярів. Завдання викладача не тільки навчити дітей базовим навичкам, мотивувати отримання знань, пояснити, як рахувати, читати, дати мінімум знань з базових предметів. У завдання вчителя дітей початкових класів та дошкільнят входить також взаємодія з батьками, підготовка до занять, взаємодія з керівництвом школи. Все це потребує високої віддачі. Для цього потрібний належний рівень здоров'я. Крім того, вчителі молодших класів та дошкільної освіти повинні також сформувати в учнів навички здорового способу життя, тому що навички, отримані в дитинстві, більш стійкі, ніж знання, здобуті у старшому віці. Для ефективної роботи вчитель дітей молодших класів та дошкільної освіти повинен мати не лише риси характеру, які формуються протягом життя, а й певні генетичні задатки. Серед генетично зумовлених якостей слід насамперед відзначити властивості нервової системи. Серед властивостей нервової системи основними є рухливість та сила чи витривалість. Рухливість нервової системи – це здатність перемикаєти з одного об'єкта чи виду діяльності в інший. Сила нервової системи часто ототожнюється з її витривалістю. Тим часом, сила нервової системи – це здатність витримувати дуже сильні подразники. Витривалість – це здатність протистояти стомленню, тобто вміння працювати тривалий час без зниження ефективності. Якщо звернутися до фізичних якостей, швидкість і сила, швидкість і витривалість є антагоністами. Закономірно, що максимально швидка дія не може продовжуватись довше 10 с. Те саме стосується і дій з максимальним проявом сили. Якщо провести аналогію між фізичними якостями та властивостями нервової системи, то можна відзначити, що і фізичні якості, і властивості нервової системи обумовлені одними й тими самими механізмами. Це означає, що для людей з високою рухливістю нервових процесів найбільше підходять фізичні вправи, що вимагають перемикаєти уваги та високим рівнем швидкості реакції. Для людей з високою витривалістю нервової системи найбільше підходять фізичні вправи на витривалість. Відповідно, людям із високим рівнем сили нервової системи найбільш підходящими будуть силові навантаження. У зв'язку з цим можна зробити висновок, що для підбору рекомендацій щодо застосування засобів фізичної культури для вчителів початкової та дошкільної освіти, необхідно виявити їх функціональні особливості та генетично обумовлені властивості нервової системи. Оскільки властивості нервової системи зумовлюють певний стиль діяльності, логічно припустити, що робота вчителя дітей молодших класів та дошкільнят вимагає достатнього рівня функціональних можливостей серцево-судинної системи та певних генетичних задатків, пов'язаних із властивостями нервової системи. Студенти педагогічних університетів, які обирають викладання в початкових класах і в дошкільних закладах, також повинні мати певні психофізіологічні особливості та властивості нервової системи для успішної роботи з дітьми. Для ефективної роботи вчитель дітей молодших класів та дошкільної освіти повинен мати не лише риси характеру, які формуються протягом життя, а й певні генетичні задатки.

2. In recent decades, the level of morbidity among students has been increasing year by year. This problem concerns pedagogical universities. Future teachers need not only to be healthy while studying at the university, but also to maintain health throughout their lives, and especially during their professional activities. The professional activity of a teacher requires a very good state of health due to the high level of self-sacrifice in work, the presence of great emotional stress. In addition, the teacher works to create the future, and he must pass on the knowledge of strengthening and preserving health to students. Among future teachers, teachers of primary classes and preschool education occupy a special place. Their profession is distinguished by the need to possess a wide arsenal of knowledge from various fields. Primary school teachers, as well as teachers of preschool education, are a special category of teachers. Their profession is distinguished by the need to possess a wide arsenal of

knowledge from various fields. These specialists must have extensive knowledge in the psychology of children of preschool and primary school age, skills in communicating with children of this age group. This category of children is characterized by a predominance of figurative thinking over logical thinking, a reduced level of inhibition, and a lower level of self-control. Specialists in this field perform the role of psychologists, educators and teachers at the same time. It is also necessary to know well and be able to present children with knowledge from various basic disciplines: mathematics, literature, natural sciences, and often - drawing, music and physical culture. This activity requires full dedication, the ability to work with children, the ability to manage a group of children and be friendly. In the younger classes, the teacher is engaged in the formation of inclinations and learning skills in schoolchildren. The task of the teacher is not only to teach children basic skills, to motivate the acquisition of knowledge, to explain how to count, read, to give a minimum of knowledge in basic subjects. The task of a teacher of elementary and preschool children also includes interaction with parents, preparation for classes, and interaction with school management. All this requires a high return. This requires an appropriate level of health. In addition, early childhood and early childhood education teachers should also develop healthy lifestyle skills in students, because skills learned in childhood are more sustainable than knowledge acquired at an older age. For effective work, a teacher of children of younger grades and preschool education must have not only character traits that are formed during life, but also certain genetic predispositions. Among the genetically determined qualities, first of all, the properties of the nervous system should be noted. Among the properties of the nervous system, mobility and strength or endurance are the main ones. Mobility of the nervous system is the ability to switch from one object or activity to another. The strength of the nervous system is often equated with its endurance. Meanwhile, the strength of the nervous system is the ability to withstand very strong stimuli. Endurance is the ability to resist fatigue, that is, the ability to work for a long time without reducing efficiency. If we turn to physical qualities, speed and strength, speed and endurance are antagonists. It is natural that the fastest action cannot last longer than 10 seconds. The same applies to actions with the maximum manifestation of force. If we draw an analogy between physical qualities and properties of the nervous system, it can be noted that both physical qualities and properties of the nervous system are caused by the same mechanisms. This means that for people with high mobility of nervous processes, physical exercises that require switching attention and a high level of reaction speed are most suitable. For people with high endurance of the nervous system, physical endurance exercises are most suitable. Accordingly, people with a high level of strength of the nervous system will be most suitable for strength training. In this regard, it can be concluded that in order to select recommendations for the use of physical education tools for teachers of primary and preschool education, it is necessary to identify their functional features and genetically determined properties of the nervous system. Since the properties of the nervous system determine a certain style of activity, it is logical to assume that the work of a teacher of children of younger grades and preschoolers requires a sufficient level of functional capabilities of the cardiovascular system and certain genetic predispositions associated with the properties of the nervous system.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Cieślicka, M., Kozina, Zh., Garmash, I., Tamozhanska, G., Kozin, O.. (2022). Functional state pedagogical universities student's peculiarities of various faculties according to orthostatic reactions and psychophysiological capabilities indicators. Journal of Physical Education and Sport, 22 (8), 1170 - 1178.

- Bejtka, M., Kozina, Z., Boychuk, Y., Garmash, I., Tamozhanska, G., Kovieria, V., & Lysenko, V. (2022). Sports activities and professional specialty influence on psychophysiological functions and orthostatic reactions indicators of pedagogical universities students. *Health, Sport, Rehabilitation*, 8(3), 8-26.
- Kozin, O., Kozina, Z., Cretu, M., Boychuk, Y., Pavlović, R., Garmash, I., & Berezhna, Y. (2023). Vegetative regulation of vascular tone and features of the nervous system of pedagogical universities students. Is there a relationship with professional specialization? *Health, Sport, Rehabilitation*, 9(1), 29-44.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козіна Жаннета Леонідівна
2. Zhanneta L. Kozina

Кваліфікація: д.фіз.вих., професор, 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5588-4825

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шуба Людмила Вікторівна
2. Ludmila V. Shuba

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8037-4218

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Запорізька політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070849

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 64, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69063, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тищенко Валерія Олексіївна

2. Valery O. Tyshchenko

Кваліфікація: д.н, професор, 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9540-9612

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Масич Віталій Васильович

2. Vitalii V. Masych

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8943-7756

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Українська інженерно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02071228

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 16, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коробейнік Віталій Анатолійович

2. Vitalii A. Korobeinik

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6030-1305

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гриньова Валентина Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гриньова Валентина Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Новолокін Антон Володимирович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна